

15. 4. 2014

B7-0435/2014/REV

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení místopředsedkyně Komise, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku

v souladu s čl. 110 odst. 2 jednacího řádu

o ruském nátlaku na země Východního partnerství, a zejména destabilizaci východní Ukrajiny
(2014/2699(RSP))

Hannes Swoboda, Ana Gomes, Marek Siwiec, Maria Eleni Koppa, Tonino Picula, Liisa Jaakonsaari, Ioan Mircea Pașcu, Jo Leinen, Richard Howitt, Victor Boștinaru, Marusya Lyubcheva, Pier Antonio Panzeri, Katrin Saks, Emine Bozkurt, Libor Rouček, Boris Zala
za skupinu S&D

Usnesení Evropského parlamentu o ruském tlaku na země Východního partnerství, a zejména destabilizaci východní Ukrajiny (2014/2699(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na závěry Rady o Ukrajině ze dne 14. dubna 2014,
  - s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN A/RES/68/262 ze dne 27. března 2014 o územní celistvosti Ukrajiny,
  - s ohledem na závěry ze zasedání Evropské rady ve dnech 20.–21. března 2014,
  - s ohledem na společné prohlášení ze summitu EU–USA ze dne 16. března 2014,
  - s ohledem na prohlášení vrcholných představitelů států a vlád o Ukrajině ze dne 6. března 2014,
  - s ohledem na Budapešťské memorandum o bezpečnostních zárukách, které bylo podepsáno v prosinci 1994 Ukrajinou, Ruskem, Spojenými státy a Spojeným královstvím,
  - s ohledem na Helsinský závěrečný akt z roku 1975,
  - s ohledem na Chartu OSN,
  - s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu
- A. vzhledem k tomu, že dne 16. března 2014 bylo v Autonomní republice Krym a ve městě Sevastopolu uspořádáno nezákonné a nelegitimní referendum, které proběhlo pod kontrolou ruských jednotek; vzhledem k tomu, že ačkoli bylo toto referendum na mezinárodní scéně odsouzeno, ruské výkonné a zákonodárné orgány rychle přistoupili k anexi tohoto ukrajinského poloostrova;
- B. vzhledem k tomu, že v reakci na tyto události se EU rozhodla rozšířit seznam osob, na něž se uplatňují sankce, o dalších dvanáct osob odpovědných za porušování územní celistvosti Ukrajiny, zrušit vrcholnou schůzi mezi EU a Ruskem v červnu 2014 a podpořit pozastavení jednání o přistoupení Ruska k OECD a Mezinárodní energetické agentuře; vzhledem k tomu, že EU se rozhodla učinit konkrétní gesto solidarity vůči Ukrajině a podepsat politická ustanovení Dohody o přidružení, zvýšit makrofinanční pomoc Ukrajině z 610 milionů EUR na 1610 milionů EUR a jednostranně otevřít unijní trh ukrajinským surovinám a výrobkům;
- C. vzhledem k tomu, že Moskva upevňuje svou kontrolu nad Krymským poloostrovem, násilně obsazuje ukrajinské letecké a námořní základny a vypovídá zde přítomný vojenský personál; vzhledem k tomu, že Rusko přesunulo do oblastí poblíž hranic s východní Ukrajinou rozsáhlé vojenské kontingenty; vzhledem k tomu, že panuje

přesvědčení, že přítomnost vojsk má za cíl vyvíjet nátlak v rámci rozhovorů o budoucnosti Ukrajiny a v souvislosti s prezidentskými volbami, které se budou konat dne 25. května 2014; vzhledem k tomu, že vojenská přítomnost Ruska, USA a NATO by mohla vyvolat další eskalaci situace, a to i v celém černomořském regionu;

- D. vzhledem k tomu, že sílí obavy, že by se krymský scénář mohl opakovat v jiných ukrajinských regionech; vzhledem k tomu, že proruští separatisté násilně obsadili budovy místní správy v Charkově, Luhansku a Doněcku; vzhledem k tomu, že v Doněcku obsadily tyto živly pod vedením skupiny zvané „Ruský sektor“ budovu regionálního zastupitelstva, vyhlásily samostatnou „Doněckou lidovou republiku“ nezávislou na Kyjevu a oznámily, že nejpozději do 11. května 2014 se bude konat referendum o odtržení regionu; vzhledem k tomu, že k povstáním a obsazování vládních budov došlo i v jiných městech ve východní části země, mimo jiné ve Slovjangsku, Kramatorsku a Družkivce;
  - E. vzhledem k tomu, že bezprostředně po anexi Krymu zaslal Nejvyšší sovět moldavského separatistického regionu Podněstří oficiální žádost Ruské federaci, aby zvažila anexi Podněstří;
  - F. vzhledem k tomu, že ruské ovládnutí Krymského poloostrova nepochybně představuje závažné porušení mezinárodního práva, které podlamuje důvěru v mezinárodní nástroje, včetně dohod o odzbrojení a nešíření jaderných zbraní; vzhledem k tomu, že situace se může dále zostřovat v důsledku nových závodů ve zbrojení; vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné zamezit vzniku takovéto nebezpečné situace, která se může snadno vymknout kontrole;
1. nejostřeji odsuzuje anexi Krymu a Sevastopolu Ruskou federací a zastává postoj, že EU a její členské státy by nikdy neměly uznat výsledek aktu agrese;
  2. důrazně potvrzuje svou podporu suverenity, územní celistvosti a politické nezávislosti Ukrajiny a všech zemí Východního partnerství;
  3. vyjadřuje nejhlubší znepokojení nad rychle se zhoršující situací a krveprolitím na východní Ukrajině; důrazně žádá Rusko, aby okamžitě přestalo podporovat násilné separatisty a ozbrojené oddíly, kteří obsadili vládní budovy ve Slovjangsku, Doněcku a jiných městech, aby zastavilo veškeré provokativní akce, jejichž cílem je rozdmýčovat nepokoje a dále destabilizovat situaci, stáhlo své jednotky z východních hranic Ukrajiny a usilovalo o mírové řešení krize politickými a diplomatickými prostředky; vyjadřuje svou plnou podporu a solidaritu ukrajinské vládě v její snaze o obnovení své autority v okupovaných městech a varuje Rusko, aby legitimní právo Ukrajiny na obranu své územní celistvosti nepoužívalo jako záminku k plné vojenské invazi;
  4. je přesvědčen, že ruský postoj, že Rusko má právo použít veškeré prostředky na ochranu ruských menšin ve třetích zemích, jak prohlásil prezident Putin ve svém projevu dne 18. března 2014, nemá oporu v mezinárodním právu, odporuje základním zásadám mezinárodních vztahů v 21. století a hrozí, že naruší poválečné uspořádání Evropy; vyzývá ruskou Dumu, aby okamžitě zrušila svůj mandát k použití síly na území Ukrajiny;

5. zdůrazňuje, že Rusko musí neprodleně zahájit konstruktivní dialog s legitimní vládou Ukrajiny, a podporuje aktivní zapojení EU do diplomatických snah o uklidnění situace; vítá proto, že bylo oznámeno konání čtyřstranných rozhovorů mezi USA, Ruskem, Ukrajinou a EU o zhoršující se situaci na Ukrajině, a doufá, že tato jednání přinesou pozitivní výsledek, který povede ke stabilizaci situace na Ukrajině a v jejím okolí a k obnově spolupráce mezi všemi stranami; soudí, že v této souvislosti je třeba vysvětlovat, že evropská integrace Ukrajiny, jakož i Moldavska a Gruzie, nebrání dobrým vztahům s Ruskem;
6. varuje, že další kroky, které by Ruská federace podnikla k destabilizaci situace na Ukrajině nebo kterými by ohrožovala jiné země Východního partnerství, by vedly k uvalení dalších sankcí a měly by dalekosáhlé důsledky pro vztahy mezi EU a Ruskem; vyslovuje se pro uvalení dalších sankcí, pokud by nadcházející rozhovory nepřinesly v přiměřené době pozitivní výsledky; vyzývá členské státy, aby se na tento vývoj připravily a aby vzájemně úzce koordinovaly svůj postup, aby mohly v případě eventuálních ruských protiopatření zaujmout společný postoj v duchu solidarity;
7. odsuzuje skutečnost, že Rusko používá energii jako donucovací prostředek v ukrajinské krizi, a považuje dopis prezidenta Putina čelním představitelům osmnácti evropských států ze dne 10. dubna 2014 za nepřijatelnou výhrůžku namířenou proti energetické bezpečnosti Evropy; vzhledem k tomu, že státem ovládaná společnost Gazprom se rozhodla téměř zdvojnásobit cenu zemního plynu a požádat Ukrajinu, aby za další dodávky plynu platila předem, vyjadřuje pochybnosti nad upřímností nabídky, která byla obsažena v témže dopise, aby zúčastněné státy usilovaly o jednotný postup ve snaze o stabilizaci ukrajinské ekonomiky; je pevně přesvědčen o tom, že Rusko má samo zájem na tom, aby se zemi dostalo pomoci při budování udržitelného hospodářství; vyzývá Moskvu, aby na svá slova navázala konkrétními činy;
8. zdůrazňuje, že EU a všechny její členské státy musí obnovit rovnováhu v současné energetické závislosti na Rusku a musí proto vyvíjet vážnější úsilí o diverzifikaci zdrojů energie s ohledem na zdroje plynu a jaderné zdroje a musí usilovat o rozvoj jednotné unijní energetické politiky; je dále přesvědčen, že členské státy by měly Ukrajině pomáhat zpětnými dodávkami plynu, pokud by Rusko částečně nebo úplně přestalo dodávat Ukrajině plyn, a vyzývá Komisi, aby členské státy v tomto jejich úsilí maximálně podporovala;
9. vítá a podporuje ochotu NATO zajistit bezpečnost spojeneckých států, které sousedí s Ruskem a považují současnou situaci na Ukrajině za přímé ohrožení své vlastní nezávislosti; důrazně však žádá ruskou vládu, aby přispěla k uklidnění situace, a trvá na tom, že nesmí dojít ke zbrojení, jaké známe z dob studené války; důrazně žádá všechny strany, aby dodržovaly stávající závazky v oblasti kontroly zbraní, vyvíjely opatření k budování důvěry a všemožně usilovaly o zamezení nákladného a nebezpečného závodu ve zbrojení;
10. vítá rozmístění zvláštní monitorovací mise OBSE, která má za úkol shromažďovat informace o neobvyklé vojenské aktivitě a o provokacích s cílem destabilizovat situaci a která má rovněž monitorovat situaci v oblasti lidských práv a práv menšin na Ukrajině; lituje nicméně, že mise neměla zajištěn vstup na Krym, kde dochází

k porušování lidských práv, včetně násilí na novinářích a jejich rodinách; lituje, že existují již také zprávy o útocích na novináře, k nimž dochází na východě Ukrajiny;

11. opakovaně vyjadřuje své obavy nad osudem tatarské menšiny na Krymu a nad bezpečností příslušníků ukrajinsky hovořící menšiny a nad jejich možnostmi uplatňovat svá práva; zdůrazňuje, že Ruská federace má podle Čtvrté Ženevské úmluvy povinnost chránit veškeré civilní obyvatelstvo na okupovaných územích; požaduje nezávislé mezinárodní vyšetřování údajných případů špatného zacházení, svévolného zadržování, únosů a mučení aktivistů a údajné účasti důstojníků Berkutu na těchto případech porušování lidských práv;
12. odsuzuje rozsáhlé používání propagandy ze strany ruských představitelů a sdělovacích prostředků, pokud jde o údajné porušování práv rusky mluvící menšiny, které se nezakládá na skutečnosti, a nepodložená obvinění týkající se „fašistické“ povahy kyjevských orgánů; znovu vyjadřuje své hluboké znepokojení nad stavem svobody slova v Rusku a poukazuje na nedávný případ ruského historika Andreje Zubova, který poté, co kritizoval ruského prezidenta za anexi Krymu, přišel o místo ve Státním institutu mezinárodních vztahů v Moskvě;
13. opakuje, že je naléhavě třeba, aby ukrajinská vláda přijala v úzké spolupráci s OBSE a Radou Evropy opatření k dodržování legitimních práv rusky hovořícího obyvatelstva a ostatních kulturních, národnostních a jazykových menšin v souladu s ustanoveními Evropské charty regionálních či menšinových jazyků a Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin;
14. vyzývá ukrajinské orgány, aby zaujaly rozhodný postoj proti extremistickým a radikálním organizacím a skupinám, které vyzývají k porušování lidských práv a samy se jej dopouštějí; opakuje svou výzvu k provedení nezávislého vyšetřování případů porušování lidských práv, k nimž došlo od konce listopadu 2013, a vítá jmenování třetí strany do Mezinárodního poradního výboru Rady Evropy a konání jeho první schůze dne 9. dubna 2014; je přesvědčen, že pro stabilitu země a pro nalezení cesty vpřed je nezbytné dosáhnout míru a vzájemného porozumění a respektu v ukrajinské společnosti;
15. vítá usnesení o okamžitém odzbrojení ilegálních paravojenských skupin na Ukrajině, které přijala Verchovna rada dne 1. dubna 2014; varuje nicméně před používáním nepřiměřeného násilí při vyklízení okupovaných budov ve východoukrajinských městech; vyjadřuje hluboké znepokojení nad nedávnými útoky na policejní stanice ve městech Doněck a Slovjansk na východě země, při nichž se útočníci zmocnili zbraní; vyzývá všechny strany, aby postupovaly umírněně a usilovaly o řešení pokojnou cestou;
16. zdůrazňuje, že je důležité obnovit důvěru v právní stát a bezpečnostní složky na Ukrajině a podporuje myšlenku vyslání civilní mise „vlády zákona“ na Ukrajinu v rámci SBOP, která by pomáhala státní orgánům v jejich snaze o reformu policejního a soudního systému;

17. znovu vyzývá prozatímní ukrajinskou vládu, aby uplatňovala inkluzivní demokratický přístup s cílem minimalizovat riziko eskalace násilí a fragmentace území; je přesvědčen, že v tomto ohledu má klíčový význam ústavní reforma, a vybízí k tomu, aby byly zvažovány rozumné kroky směřující k decentralizaci a samosprávě; vítá ujistění prozatímního ukrajinského premiéra, že budou rozšířeny pravomoci regionů; zdůrazňuje nicméně, že o reformě územní správy musí rozhodnout sami Ukrajinci a jejich zvolení zástupci;
18. vítá myšlenku uspořádání celonárodního referenda o budoucím statusu a územním uspořádání Ukrajiny, jak je navrhl úřadující prezident Oleksandr Turčynov ve svém televizním vystoupení dne 14. dubna 2014;
19. zastává názor, že prezidentské volby dne 25. května 2014 nabízejí příležitost k obnovení politické stability na Ukrajině; proto rozhodně vybízí všechny ukrajinské občany, aby se těchto voleb zúčastnili a pomohli své zemi v této těžké chvíli; oznamuje své rozhodnutí vyslat k těmto volbám volební pozorovatelskou misi a naléhá na všechny zúčastněné strany, aby učinily vše pro to, aby tyto volby byly svobodné a spravedlivé; je přesvědčen, že volby do zákonodárných orgánů by měly být uspořádány brzy po prezidentských volbách a pokud možno před koncem tohoto roku; znovu vyzývá ukrajinské orgány, aby se při organizaci těchto voleb řídily doporučeními Benátské komise, a vyslovuje se pro zavedení poměrného volebního systému, který by přispěl k tomu, aby byly řádně zastoupeny odlišné podmínky v různých částech země;
20. zastává názor, že v rámci politického řešení krize by se ukrajinská vláda měla zavázat k tomu, že Rusku a ruským bankám a společnostem splatí své dluhy a že část finanční pomoci od EU a mezinárodních finančních institucí využije k sociálnímu a ekonomickému rozvoji chudých regionů na jihovýchodě Ukrajiny;
21. vítá podpis politických kapitol Dohody o přidružení s Ukrajinou jako významný krok vpřed a jako potvrzení, že se hlásíme ke společným hodnotám; vítá rovněž hmatatelnou podporu, která byla Ukrajině okamžitě poskytnuta v podobě jednostranného otevření unijního trhu ukrajinským produktům; očekává uzavření a uplatnění zbývajících částí Dohody o přidružení a DCFTA, což zjevně nepředstavuje konečný cíl spolupráce mezi EU a Ukrajinou;
22. souhlasí s tím, že EU pomoc podmiňuje velmi potřebnými strukturálními reformami, jež pomohou vytvořit prostředí příznivější pro dlouhodobý hospodářský růst, zdokonalí řízení veřejných financí, vytvoří záchranou sociální síť a budou řešit problém korupce; vyzývá k transparentnosti při využívání prostředků EU a k jeho účinnému sledování ze strany Komise;
23. bere na vědomí rozhodnutí Komise zřídit tzv. podpůrnou skupinu pro Ukrajinu, která bude v koordinaci s ukrajinskými orgány a za přispění členských států definovat technickou pomoc, jež je zapotřebí pro stabilizaci křehké finanční, hospodářské a politické situace na Ukrajině; je přesvědčen, že stejný recept by bylo možné použít i pro Moldavsko a Gruzii;
24. je přesvědčen, že události na Ukrajině jsou dokladem toho, že EU se musí více angažovat a více podporovat evropskou volbu a územní celistvost Moldavska a Gruzie,

které se připravují na podpis dohody o přidružení a DCFTA s EU; vyzývá k tomu, aby byly tyto dohody o přidružení včetně DCFTA podepsány nejpozději do července, a očekává, že rychle vstoupí v platnost a budou rychle provedeny;

25. vyjadřuje zvláště znepokojení nad opětovně se zvyšující nestabilitou v separatistickém regionu Podněstří v Moldavsku; považuje nedávný krok samozvaných orgánů v Tiraspolu, které dne 18. března 2014 požádaly o to, aby se Podněstří stalo součástí Ruska, za nebezpečný a nezodpovědný; znovu vyjadřuje svou plnou podporu územní celistvosti Moldavska a vyzývá všechny strany, aby okamžitě obnovily dialog v rámci schématu 5+2 s cílem nalézt dlouhodobé mírové řešení;
26. vyzývá EU, aby dala ještě jasněji najevo, že Východní partnerství není namířeno proti Rusku a aby zamezila odlišným interpretacím a nedorozuměním ohledně toho, čeho se tato politika snaží dosáhnout; je přesvědčen, že Východní partnerství je zcela slučitelné se stávajícími obchodními dohodami a plně respektuje tradiční vztahy Ruska s jeho partnery a sousedy; domnívá se, že Východní partnerství automaticky neznamena, že daná země vstoupí do NATO, a nemá za cíl znepřátelit si Eurasijskou celní unii; je nicméně přesvědčen o tom, že partnerským zemím, které se ocitnou pod diplomatickým a hospodářským tlakem při pokusech o omezení jejich suverenity, poskytuje Východní partnerství záruku, že se jim dostane od EU podpory;
27. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise/vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, členským státům, úřadujícímu prezidentovi, vládě a parlamentu Ukrajiny, vládám a parlamentům zemí Východního partnerství a vládě a parlamentu Ruské federace.